

ZSV

Duben I 2022

Základní statistické charakteristiky

Počet účastníků: 4002

Čistá úspěšnost: 44,7 %

Korig. úspěšnost: 44,9 %

Hrubá úspěšnost: 53,8 %

Průměrné skóre: 26,4

Medián skóre: 26,0

Počet úloh: 60

Max. možné skóre: 59,0

Max. dosažené skóre: 55,3

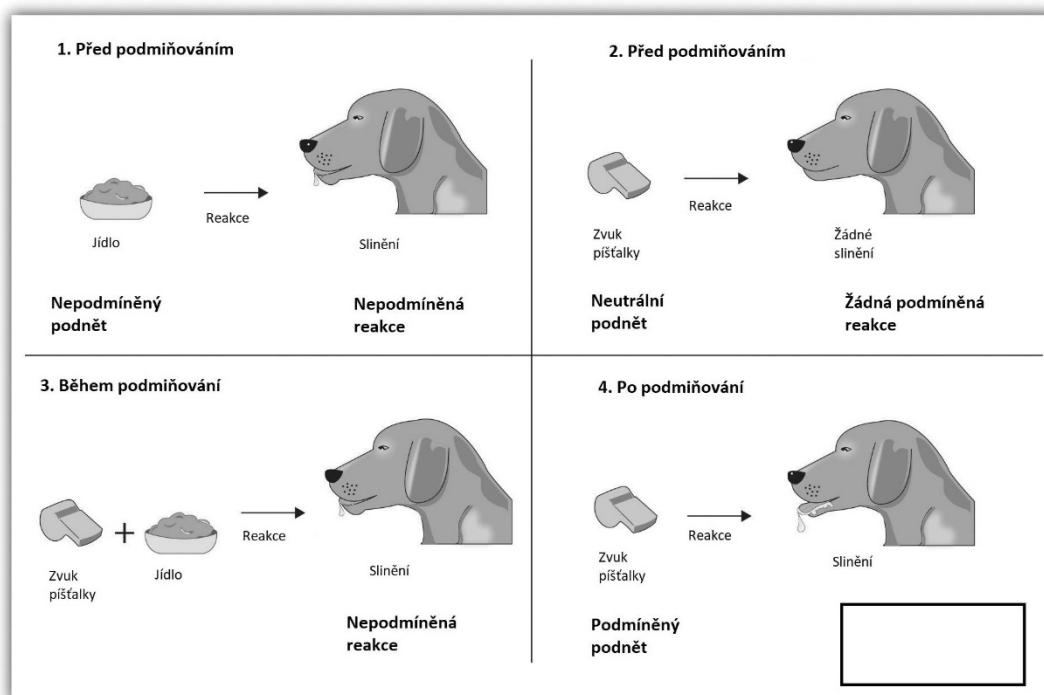
Min. možné skóre: -19,7

Min. dosažené skóre: -6,3

Směr. odchylka skóre: 9,5

1. Člověk a společnost

1.

Která z následujících možností se nejlépe hodí do prázdného rámečku na obrázku č. 4?

- (A) Žádná nepodmíněná reakce
- (B) Neutrální reakce
- (C) Nepodmíněná reakce
- (D) **Podmíněná reakce**

2.

1. Čítí	A: Kognitivní proces, při němž dochází k získávání jednoduchých nekomplexních vstupů z analyzátorů, které jsou svou povahou unimodální.
2. Vnímání	B: Jeden z nejsložitějších kognitivních procesů, odehrává se v mysli a je definován jako proces analýzy a syntézy či jako proces řešení problémů.
3. Představivost	C: Kognitivní proces, při němž dochází k uvědomění a zpřítomnění reality, která v minulosti působila na analyzátor. Tento proces je ovlivnitelný vůlí a odehrává se v mysli.
4. Fantazie	D: Kognitivní proces, při němž dochází ke komplexnímu odrazu reality ve vědomí, probíhá prostřednictvím analyzátorů. Tento proces není ovlivnitelný vůlí a svou povahou je multimodální.
5. Myšlení	E: Kognitivní proces, při němž dochází k vytváření zcela nových obsahů na základě obměňování minulé zkušenosti nebo kombinováním zcela originálních prvků. Odehrává se v mysli.

Výše uvedená tabulka obsahuje názvy jednotlivých kognitivních procesů a jejich definice. Která z následujících možností správně přiřazuje ke každému procesu jeho definici?

- (A) 1B, 2A, 3E, 4C, 5D
- (B) 1D, 2A, 3C, 4B, 5E
- (C) **1A, 2D, 3C, 4E, 5B**
- (D) 1A, 2D, 3E, 4B, 5C

1. Člověk a společnost

3.

Na charakter – jakožto na vlastnost osobnosti, která se rozvíjí v procesu učení a získávání zkušeností – mnozí autoři pohlížejí optikou své teorie. Jedno z pojetí charakteru je ovlivněno teorií psychosexuálního vývoje osobnosti a rozlišuje na čtyři charakterové typy: orální, anální, falický a genitální. Který z následujících autorů je tvůrcem této teorie?

- (A) Erich Fromm
- (B) Alfred Adler
- (C) Jean Piaget
- (D) Sigmund Freud

4.

Carl Gustav Jung, zakladatel školy analytické psychologie, obohatil psychologii a psychiatrii o nejrůznější teorie a koncepty. Který z následujících termínů nebo konceptů k jeho teoriím **nemůžeme** přiřadit?

- (A) kolektivní nevědomí
- (B) archetypy
- (C) proces individuace
- (D) **komplex méněcennosti**

5.

Mezi poruchy s vlivem na kognitivní funkce je možné zařadit např. demence a poruchy intelektu – mentální retardaci. Který z následujících výroků nejpresněji vyjadřuje rozdíl mezi oběma zmíněnými kategoriemi poruch?

- (A) Všechny druhy demence se projevují náhlým vznikem, mentální retardace začíná postupně. Současně je demence částečně medikativně léčitelná, mentální retardace nikoli.
- (B) Všechny druhy demence se projevují až ve vysokém stáří, mentální retardace v předškolním období.
- (C) Demence postihuje paměť a řeč, mentální retardace narušuje pouze myšlení a řeč.
- (D) **Demence je ztráta již nabytých kognitivních funkcí, u mentální retardace se jedná o postižení vrozené nebo získané maximálně do dvou let věku.**

6.

Adéla je covid-19 pozitivní, a přestože ví, že existuje vysoké riziko nakažení dalších osob, jde ke druhému kolu přijímacích zkoušek, neboť si nechce nechat ujít šanci na přijetí na vysokou školu.

Který z následujících psychických jevů, kdy člověk vyhraněně sleduje vlastní zájmy a prospěch bez ohledu na zájmy ostatních, mnohdy až na úkor druhých osob, nejlépe vystihuje Adélino chování ve výše zmíněném případě?

- (A) altruismus
- (B) kooperace
- (C) **egoismus**
- (D) efekt polarizace

7.

Která z následujících psychologických disciplín **nepatří** mezi aplikované psychologické disciplíny?

- (A) klinická psychologie
- (B) **vývojová psychologie**
- (C) environmentální psychologie
- (D) poradenská psychologie

8.

Které z následujících tvrzení odráží názory Vilfreda Pareta?

- (A) **Společnost je vedena skupinou ovládající ostatní členy společnosti částečně silou, částečně přesvědčováním a manipulací. Tato skupina má tendenci se postupně uzavírat zbytku společnosti, ztrácet původní vitalitu, což má za následek její svržení novou elitou.**
- (B) Život společnosti je determinován úrovní ekonomického vývoje, který způsobuje střídání společensko-ekonomických formací a postupně spěje k vytvoření sociálně spravedlivé beztržní společnosti.
- (C) Společnost je možné analyzovat stejně důsledně jako přírodní jevy. Vyvíjí se tak rychle, až vyvolává značné sociální problémy, jakým je např. „anomická sebevražda“ coby reakce na ztrátu orientace v důsledku hlubokých společenských změn.
- (D) Ve společnosti panuje řád, který ji udržuje v harmonii a způsobuje, že společnost prošla třemi stadii vývoje, jímž odpovídají převládající tři světové názory – náboženský, metafyzický a pozitivní.

9.

Rozvoj vědy, moderní techniky a _____ označil německý sociolog Max Weber souhrnně termínem *racionalizace*, čímž rozuměl například snahu o co nejefektivnější organizaci sociálního a ekonomického života založenou na technických znalostech.

Který z následujících pojmů patří na vynechané místo v uvedeném textu?

- (A) **byrokracie**
- (B) blahobytu
- (C) mezinárodního obchodu
- (D) kolonialismu

1. Člověk a společnost

10.

V Československu před rokem 1989 bylo běžné, že lidé, kteří vystudovali vysokou školu, měli pouze mírně nadprůměrné příjmy, a nemohli tak plně uspokojit své životní potřeby. Opačně na tom byli někteří straničtí kádři či třeba veksláci, kteří měli exkluzivní kontakty a možnosti, jak se dostat k mimořádným příjmům, byť je lidé příliš neobdivovali.

Která z následujících možností uvádí, jakým sociologickým pojmem nejlépe pojmenovat uvedený sociální jev?

- (A) relativní deprivace
- (B) sociální deprivace
- (C) **statusová nesoudržnost**
- (D) sociální hnutí

11.

Miroslav Disman ve své knize *Jak se vyrábí sociologická znalost* uvádí příklad jedné nevhodně použité výzkumné metody:

Bylo jednou v jednom krásném městě krásné Muzeum objevů vědy a techniky. Jeho ředitelem byl podnikavý a sečtělý mladý muž, a ten se jednou dočetl o studii podniknuté v jednom muzeu v Chicagu, která použila opotřebené koberce před jednotlivými exponáty jako ukazatel jejich popularity. Dočetl se také, že tato technika byla použita i jinde, a tak se rozhodl, že ji použije ve svém muzeu. Výsledky výzkumu byly poněkud překvapivé. Jako nejuspěšnější byl vyhodnocen exponát věnovaný úspěchům čtyřletého plánu hospodářské výstavby, skříň s uprášenými diagramy a plakáty, věcmi, o které v té době předstírali zdvořilý zájem jen reprezentanti nejvyšších mocenských orgánů. Výzkum byl publikován, ředitel dostal vyznamenání a muzeum podstatně zvýšený rozpočet. Jenom několik zasvěcenců vědělo, že kolem nejuspěšnější expozice vede jediný přístup k jediným toaletám v muzeu.

Která z následujících možností uvádí, v čem vzhledem k informacím v textu spočívala největší vada uvedeného postupu zkoumání?

- (A) **v nedostatečné validitě použitého nástroje**
- (B) v nevyhovující reprezentativnosti vzorku
- (C) v nemožnosti srovnat výsledky výzkumu
- (D) v přílišné reliabilitě použité metody

12.

V jednom spotřebitelském výzkumu spolu diskutovala asi desítka osob o nové reklamě na sušenky. Diskuzi řídil moderátor tak, aby co nejlépe odhalil názory a uvažování přítomných osob.

Kterým z následujících pojmů nazýváme uvedenou výzkumnou techniku?

- (A) **focus-group**
- (B) hypotéza
- (C) anketa
- (D) interview

13.

Název amerického filmového dramatu *Modré límečky* natočeného v roce 1978 využívá hovorové označení určité skupiny obyvatel, které přešlo i do sociologického pojmosloví. Které z následujících prostředí film zachycuje?

- (A) bankovní prostředí
- (B) **tovární prostředí**
- (C) prostředí cestovní kanceláře
- (D) úřednické prostředí

14.

Jak se označuje manželství předepsané náboženskou tradicí, kdy po smrti bezdětného muže má jeho mladší bratr povinnost se oženit s vdovou po něm?

- (A) **levirát**
- (B) polygamie
- (C) polyandrie
- (D) patrilineariát

1. Člověk a společnost

TEXT K ÚLOHÁM 15 AŽ 18

Pro naše pojetí digitálního počítače je podstatné, že jeho operace lze specifikovat naprosto formálně, to znamená, že operační kroky počítače specifikujeme pomocí abstraktních symbolů – například sledem nul a jedniček. (...) Tyto symboly ovšem nemají ani význam, ani sémantický obsah; na nic se nevztahují. Je třeba je specifikovat výhradně prostřednictvím jejich formální či syntaktické struktury. Digitální počítače vlastně za svou sílu děkují právě této vlastnosti. Jenže na této vlastnosti programů definovaných ryze formálně nebo syntakticky troskotá pojetí, že mentální a programové procesy jsou identické. A důvod lze vyjádřit celkem jednoduše. Mít mysl totiž znamená víc než mít jen formální nebo syntaktické procesy. Naše niterné mentální procesy mají ze své definice také jisté obsahy. Pomyslím-li na Kansas City nebo přejí-li si vypít studené pivo, má můj mentální stav vedle různých formálních vlastností vždy i jistý psychický obsah. To znamená, že i kdyby se moje myšlenky realizovaly jako řetězce symbolů, musely by být ve vztahu k myšlení víc než pouze abstraktními řetězci, protože ty nemají vlastní význam. Jsou-li moje myšlenky o něčem, pak tyto řetězce musejí mít nějaký význam, díky němuž jsou moje myšlenky o něčem. Jedním slovem: Mysl má víc než jen syntax, má i sémantiku. A žádný počítačový program nikdy nebude mít mysl prostě proto, že je pouze syntaktický, zatímco mysl není jen syntaktická, je sémantická: má také _____.

(zdroj: Searle, John. Mysl, mozek a věda)

15.

Které slovo z níže uvedených se nejvíce hodí na vynechané místo v textu tak, aby byl zachován jeho smysl?

- (A) obsah
- (B) potencialitu
- (C) účel
- (D) význam

16.

Autor ve svém textu reaguje na jisté tvrzení o vztahu mezi počítačem a myslí a snaží se toto tvrzení vyvrátit. Která z možností nejlépe vystihuje, jaké tvrzení se autor snaží vyvrátit?

- (A) Počítače mohou myslet, ale ne v současné době, protože ještě nebyly vyvinuty dostatečně složité programy.
- (B) Počítače z principu mohou myslet, protože ze složité formální struktury samovolně vznikne i obsah počítačové „mysli“.
- (C) Počítače z principu mohou myslet, protože mezi fungováním počítačového programu a lidské mysli není zásadní rozdíl.
- (D) Počítače z principu mohou myslet, musel by se ale změnit hardware.

17.

Která z následujících možností je závěrem autorovy argumentace?

- (A) Mentální a programové procesy jsou identické.
- (B) Mít mysl totiž znamená víc než mít jen formální nebo syntaktické procesy.
- (C) Žádný počítačový program nikdy nebude mít mysl prostě proto, že je pouze syntaktický, zatímco mysl není jen syntaktická.
- (D) Pro naše pojetí digitálního počítače je podstatné, že jeho operace lze specifikovat naprosto formálně.

18.

Která z následujících možností vystihuje skrytý (nezformulovaný) předpoklad, na němž stojí autorova argumentace?

- (A) Ze samotné formální struktury (syntaxe) nemůže nikdy samovolně vzniknout významový obsah (sémantika).
- (B) Mentální procesy jsou subjektivní, zatímco počítačové programy jsou objektivní.
- (C) Mentální procesy jsou niterné a nelze je převést do digitálního kódu.
- (D) Mozek funguje jako hardware a mysl jako software, ovšem lidský „software“ je závislý na svém „hardwaru“, na rozdíl od počítačových programů.

1. Člověk a společnost

19.

Nemohu však pochopit, jak by vůbec nějakí lidé mohli s důvěrou a důstojným klidem přestupovat ona morální pravidla, kdyby byla vrozená a otištěná v jejich myslích. Pohledme třeba jen na armádu při drancování města a vizme, kolik ohledů nebo smyslu pro morální principy vojáci mají anebo jaké výčitky svědomí si za všechny ty násilné činy připouštějí. Kde teď zůstaly ty vrozené principy spravedlnosti, zbožnosti, rovnosti a cudnosti? A podíváme-li se do ciziny, abychom si učinili názor o tom, jací lidé jsou, shledáme, že na jednom místě mají výčitky z toho, co udělali, nebo opomněli udělat jiní a na jiném místě by si to přičítali jako zásluhu. Z toho, co už bylo řečeno, můžeme snad bezprostředně dojít k závěru, že ať už je na kterémkoli místě obecně a z dopuštění přestoupeno jakékoli praktické pravidlo, nelze o něm předpokládat, že je vrozené.

(zdroj: Locke, John. Esej o lidském chápání)

Která z následujících možností nejlépe označuje, jaký etický přístup zde John Locke kritizuje?

- (A) kritériem dobra je užitečnost
- (B) etický přístup založený na citech
- (C) **mravní principy jsou vrozené**
- (D) každá etická norma potřebuje své odůvodnění

20.

Aristotelés v *Metafyzice* píše: *Ti však, kteří za příčiny pokládají ideje, nejprve ve snaze, aby pochopili příčiny viditelných věcí, přibrali jiné ve stejném počtu s nimi, zrovna jako ten, kdo chce něco spočítat a myslí, že nemůže, dokud je toho méně, a že teprve tehdy bude moci počítat, až to rozmnoží. Neboť idejí je skoro stejně tolik anebo ne méně než věcí, jejichž příčiny hledajíce postoupili od nich k oněm. Mimoto jak se zdá, je asi nemožno, aby podstata byla odloučena od toho, čeho je podstatou. Jak by tedy ideje jako podstaty věcí mohly být odloučeny?*

Na které filosofy především míří uvedená kritika?

- (A) na Thaléta a ostatní Miléťany
- (B) na Démokrita a atomisty
- (C) **na Platóna a jeho žáky**
- (D) na Diogéna a kyniky

2. Stát a právo

21.

Liberálové věří, že _____, tj. ochota dovolit ostatním, aby mysleli, mluvili a jednali způsobem, který sami liberálové neschvalují, je zárukou svobody jednotlivce, prostředkem, pomocí něhož se společnost obohacuje.

Který z následujících pojmů je třeba doplnit na vynechané místo, aby byl uvedený text věcně správně?

- (A) konsensus
- (B) autorita
- (C) pragmatismus
- (D) tolerance

22.

Která z následujících možností je nejlepším vysvětlením pojmu *princip suverenity lidu*?

- (A) Lid je zdrojem veškeré státní moci; vykonává ji prostřednictvím orgánů moci zákonodárné, výkonné a soudní.
- (B) Občané mají právo postavit se na ozbrojený odpor proti každému, kdo by ohrožoval demokratický řád lidských práv a základních svobod.
- (C) Každý občan může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá.
- (D) Neditknutelnost osoby a jejího soukromí je zaručena. Omezena může být jen v případech stanovených zákonem.

23.

1. Zastupitelstvo obce je kolektivním orgánem voleným přímo občany obce.
2. Starosta i místostarosta obce jsou odpovědní zastupitelstvu obce, které je volí i odvolává.
3. Do působnosti zastupitelstva obce náleží vydávání obecně závazných vyhlášek obce.
4. Funkční období člena zastupitelstva obce činí zpravidla 4 roky.
5. Zasedání zastupitelstva obce se mohou zúčastňovat občané obce.

Které z výše uvedených výroků o zastupitelstvu obce jsou pravdivé?

- (A) jen 2, 3, 4
- (B) jen 1, 2, 4, 5
- (C) jen 2, 3, 4, 5
- (D) Všechna uvedená tvrzení jsou pravdivá.

24.

Při své návštěvě v kraji Vysočina dne 25. 6. 2019 prohlásil prezident Miloš Zeman: *Vlády se mění v demokratické svobodné společnosti demokratickými svobodnými volbami, a nikoli demonstracemi.* Pokračoval větou s poukazem na demonstrace v listopadu 1989: *Na Letné jsem skončil svůj projev právě větou – chceme svobodné volby. Dnes demonstrujeme proti výsledku svobodných voleb.* Svými vyjádřeními reagoval na demonstraci proti premiérovi Andreji Babišovi svolanou spolkem Milion chviliek pro demokracii, které se zúčastnilo přibližně 280 tisíc lidí, a stala se tak nejmasovějším protestem od sametové revoluce.

Která z následujících možností nejlépe vyjadřuje, jakou z funkcí voleb ve svém vyjádření prezident zdůraznil?

- (A) funkci integrační
- (B) funkci exekutivní
- (C) funkci legitimační
- (D) funkci stabilizační

25.

_____ je termín označující systém rozdělené vlády. Je příznačný pro poloprezidentské republiky, např. Francii. Jedná se o stav, kdy jsou prezident a premiér z odlišných politických táborů.

Kterou z následujících možností je zapotřebí doplnit na vynechané místo v uvedeném textu tak, aby byl napsán věcně správně?

- (A) Paralýza
- (B) Kohabitace
- (C) Autoremedura
- (D) Liberalismus

26.

1.	Odpadla by komplikace, kam započítat hlasy ze zahraničí.
2.	Byla by oslabena autorita předsedů stran na úkor regionálních lídrů.
3.	Změna by obecně posílila menší strany (tzn. původně méně úspěšné) a oslabila větší strany (tzn. původně více úspěšné).
4.	Vznikla by v rámci jednotlivých stran jediná kandidátka s nejméně 81 kandidáty.

V souvislosti s parlamentními volbami na Slovensku v roce 2020 se ve veřejném prostoru v ČR objevila myšlenka, zda by po vzoru Slovenska nebylo vhodné také u nás zavést při sněmovních volbách jeden volební obvod.

Která z následujících možností zahrnuje pouze ty z výše uvedených skutečností, které by nejpravděpodobněji byly důsledkem zavedení této změny při volbách do Poslanecké sněmovny PČR?

- (A) jen 1.
- (B) 1. a 3.
- (C) 2., 3. a 4.
- (D) jen 3. a 4.

2. Stát a právo

27.

V rámci jakých voleb v ČR **není** možné využít možnosti volit na voličský průkaz mimo své trvalé bydliště?

- (A) volby prezidenta ČR
- (B) volby do Evropského parlamentu
- (C) volby do zastupitelstev krajů
- (D) **volby do zastupitelstev obcí**

28.

Která z následujících možností uvádí výhradně mezinárodní organizace, jejichž členem **není** žádný evropský stát?

- (A) CEFTA, NAFTA, NATO
- (B) OBSE, OPEC, OSN
- (C) **ASEAN, NAFTA, OPEC**
- (D) NAFTA, NATO, OBSE

29.

Preambule Listiny základních práv a svobod, která je součástí ústavního pořádku ČR, se opírá o některé stěžejní tradiční právní ideje a o některé obecně závazné demokratické principy. Který z následujících principů v ní **nenajdeme**?

- (A) uznání svrchovanosti zákona
- (B) morální odsouzení doby, kdy lidská práva a základní svobody byly v naší vlasti potlačovány
- (C) navázání na demokratické a samosprávné tradice národa
- (D) **uznání práva národnostních menšin na sebeurčení**

30.

Názor, že stát vznikl tak, že lidé se vzájemně dohodli na zrušení panujícího přirozeného stavu, zorganizovali se a založili stát, v němž se každý jeho občan zřekl části své suverenity ve prospěch celku, odpovídá státotvorné teorii:

- (A) **smluvní**
- (B) patriarchální
- (C) náboženské
- (D) mocenské

31.

§ 30

- (1) *Plně svéprávným se člověk stává zletilostí. Zletilosti se nabyvá dovršením osmnáctého roku věku.*
- (2) *Před nabytím zletilosti se plně svéprávnosti nabyvá přiznáním svéprávnosti, nebo uzavřením manželství. Svéprávnost nabytá uzavřením manželství se neztrácí ani zánikem manželství, ani prohlášením manželství za neplatné.*

Které z následujících tvrzení je v souladu s právním řádem ČR?

- (A) Každý zletilý člověk je nutně plně svéprávný.
- (B) Člověka nelze ve svéprávnosti omezit.
- (C) **Každý člověk mladší osmnácti let je nezletilý.**
- (D) Přiznání plně svéprávnosti není možné realizovat před nabytím zletilosti.

32.

Článek 80 Ústavy ČR pojednává o státním zastupitelství. Jaké označení nese hlava Ústavy, pod kterou tento článek spadá?

- (A) Hlava druhá, Moc zákonodárná
- (B) **Hlava třetí, Moc výkonná**
- (C) Hlava čtvrtá, Moc soudní
- (D) Hlava dvacátá druhá, Závěrečná ustanovení

33.

Obec se rozhodla, že na svém území zakáže provoz výherních hracích automatů. Která z následujících možností správně uvádí: 1) jméno právního předpisu, který výše uvedené rozhodnutí uvede v praxi; 2) autoritu obce, která o přijetí právního předpisu rozhodne?

- (A) **1) obecně závazná vyhláška; 2) zastupitelstvo obce**
- (B) 1) obecní vyhláška; 2) starosta obce
- (C) 1) nařízení obce; 2) zastupitelstvo obce
- (D) 1) zákon; 2) obecní rada

34.

Učitel říká žákům na hodině práva: *V občanském zákoníku se uvádí, že každý člověk odpovídá za své jednání, je-li schopen jej posoudit a ovládnout.* Vnímavý student o tom chvilku přemýšlí a pak se zeptá: *Pokud tedy budu schopen posoudit a ovládnout svoje jednání, ale nebudu chtít nést za něj odpovědnost, mám si dát pár panáků slivovice?*

Která z následujících možností obsahuje odpověď učitele tak, aby byla v souladu s občanským zákoníkem?

- (A) Správně. Pokud si dám pár panáků předem, nemohu nést za další jednání odpovědnost. Nikdo mě přece nemůže hnát k odpovědnosti za jednání učiněné v opilosti.
- (B) Tak napůl. Pokud si dám pár panáků, nesu odpovědnost pouze za protiprávní jednání, nikoli za jednání v souladu s právem. Za trestný čin tedy odpovědnost nesu, za uzavření kupní smlouvy však ne.
- (C) Tak napůl. Pokud si dám pár panáků, nesu odpovědnost pouze za jednání v souladu s právem, nikoli za protiprávní jednání. Za uzavření kupní smlouvy tedy odpovědnost nesu, za trestný čin však ne.
- (D) **V zásadě ne. Pokud si dám pár panáků a vlastní vinou se tak uvedu do stavu, v němž bych jinak za své jednání odpovědný nebyl, pak za jednání v tomto stavu učiněná odpovědný naopak jsem.**

2. Stát a právo

35.

Odvážnými jsou označovány smlouvy, u nichž plnění alespoň jedné ze smluvních stran je podmíněno nahodilou událostí (závisí na nejisté skutečnosti). Odvážnost může být právní i ekonomická.

(zdroj: Humlák, Milan a kol. Občanský zákoník VI. Závazkové právo. Zvláštní část (§ 2055–3014).)

Která z následujících možností uvádí příklad odvážné smlouvy?

- (A) smlouva o nájmu bytu
- (B) **pojistná smlouva**
- (C) kupní smlouva
- (D) smlouva o dílo

36.

§ 1257

- (1) *Věc může být zatížena služebností, která postihuje vlastníka věci jako věcné právo tak, že musí ve prospěch jiného něco trpět nebo něčeho se zdržet.*
- (2) *Vlastník může zatížit svůj pozemek služebností ve prospěch jiného svého pozemku.*

Jaké označení nese název oddílu občanského zákoníku, pod který spadá výše citovaný paragraf?

- (A) zástavní právo
- (B) vlastnictví
- (C) rozdělení věcí
- (D) **věcná břemena**

37.

Dne 24. 10. 2021, týden před svými 18. narozeninami, odcizil Karel Neposedá z volné prodejní plochy místního obchodního domu celkem dvanáct lahví lihovin v celkové hodnotě 10 400 Kč. Dne 22. 2. 2022 je před soudem v hlavním líčení rozhodováno o jeho vině a případném potrestání za krádež podle § 205 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku. V jakém postavení před soudem je Karel Neposedá?

- (A) **Je v postavení mladistvého, protože provinění spáchal v době, kdy nedosáhl věku 18 let.**
- (B) Je v postavení obžalovaného, protože v době rozhodování soudu mu již bylo 18 let.
- (C) Je v postavení obviněného, protože jeho věk na jeho postavení u soudu nemá žádný vliv.
- (D) Je v postavení podezřelého, protože trestný čin spáchal v době nezletilosti, ale zároveň před soudem stojí v době své plné zletilosti.

38.

Která z následujících možností správně uvádí, jak se nazývají úmyslné trestné činy, za něž trestní zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně 10 let?

- (A) **zvláště závažné zločiny**
- (B) zločiny
- (C) přečiny
- (D) zvláště nebezpečné delikty

39.

- Rozhoduje o vině a trestu v trestním řízení.
- Jde o nezávislý a nestranný orgán.

Která z následujících možností správně pojmenovává, o jaký subjekt trestního řízení se jedná?

- (A) **soud**
- (B) porota
- (C) státní zastupitelství
- (D) prokuratura

40.

Základní kapitál společnosti i práva společníka podílet se na řízení společnosti, na jejím zisku a na likvidačním zůstatku při jejím zrušení s likvidací, je rozdělen na základě cenných papírů nebo zaknihovaných cenných papírů. Nejvyšším orgánem společnosti je valná hromada. Statutárním orgánem společnosti je představenstvo nebo statutární ředitel. Není-li základní kapitál stanoven v korunách českých, je jeho výše nejméně 80 000 eur.

Která z následujících možností správně uvádí, o jakou obchodní korporaci se jedná?

- (A) **o akciovou společnost**
- (B) o společnost s ručením omezeným
- (C) o veřejnou obchodní společnost
- (D) o komanditní společnost

3. Hospodářství a svět

41.

V r. 2004 došlo k zatím největšímu rozšíření EU o další členské státy. Spolu se zeměmi tzv. Visegrádské čtyřky vstoupily tenkrát do EU i další kandidátské země. Která z níže uvedených možností vyjmenovává všechny tyto další země, jež se ten rok staly součástí EU?

- (A) Estonsko, Litva, Lotyšsko, Malta, Kypr, Slovinsko
- (B) Estonsko, Litva, Lotyšsko
- (C) Estonsko, Litva, Lotyšsko, Malta, Slovinsko, Chorvatsko
- (D) Malta, Kypr, Slovinsko, Bulharsko, Rumunsko

42.

1	vstup ČR do EU
2	nabytí účinnosti Lisabonské smlouvy
3	vznik Schengenského prostoru
4	vznik eura jako fyzicky používané měny

Která z nabízených možností obsahuje všechny historické události spojené s evropskou integrací správně chronologicky seřazené od nejstarší po nejmladší událost?

- (A) 3; 1; 4; 2
- (B) 4; 1; 3; 2
- (C) 3; 4; 1; 2
- (D) 3; 1; 2; 4

43.

Která z následujících osobností české politiky zastává již druhé funkční období post komisaře v rámci Evropské komise?

- (A) Věra Jourová
- (B) Dita Charanzová
- (C) Karel Schwarzenberg
- (D) Jan Lipavský

44. Úloha byla z rozhodnutí NOK vyřazena.

O EU panuje řada mýtů. Které z níže uvedených tvrzení je přesto pravdivé?

(zdroj: https://ec.europa.eu/czech-republic/news/euromyty_cs)

- (A) EU zakazuje domácí zabíjačky a vepřové hody.
- (B) EU zakazuje hlučné vysavače se silným sacím výkonem.
- (C) EU nedovoluje export a import příliš zakřivených banánů a okurek.
- (D) EU nutí výrobce domácích spotřebičů skladovat náhradní díly 7-10 let po ukončení jejich prodeje.

45.

Na základě Lisabonské smlouvy byl vytvořen nový nejvyšší úřad, který zastává v současnosti bývalý belgický premiér Charles Michel. O jakou funkci se jedná?

- (A) předseda Evropského parlamentu
- (B) předseda Evropské komise
- (C) předseda Evropské rady
- (D) předseda Nejvyššího soudu EU

46.

Slovensko v srpnu 2010 odmítlo půjčit 816 milionů eur zadluženému Řecku. Proč v té době po České republice poskytnutí půjčky Řecku nikdo nepožadoval?

- (A) Protože se od počátku proti pomoci stavěl Václav Klaus a případný zákon by zablokoval.
- (B) Protože ČR měla sama velké dluhy.
- (C) Protože ČR nebyla členem eurozóny.
- (D) Protože české banky narozdíl od slovenských v Řecku nepodnikaly.

47.

Kdybych měl shrnout Basilejský kongres do jediné věty – kterou se budu střežit vyslovit veřejně – byla by následující: „V Basileji jsem založil _____ stát.“ Kdybych to řekl dnes nahlas, odpověděl by mi všeobecný smích. Možná za pět let, ale určitě za padesát to bude vědět každý.

(vzhledem k povaze úlohy není zdroj uveden)

Která z možností obsahuje jméno autora těchto prorockých slov, správně doplněný přívlastek státu, u jehož kořenů autor stál, a letopočet, kdy tato slova pronesl?

- (A) Theodor Herzl; židovský; 1897
- (B) Giuseppe Garibaldi; italský; 1899
- (C) V. I. Lenin; sovětský; 1899
- (D) T. G. Masaryk; český; 1914

48.

V roce 1916 vyhrál v USA prezidentské volby do svého druhého období Woodrow Wilson, mj. za pomoci sloganu „udržel nás mimo válku“. Na jaře 1917 však už naopak prosadil vstup Spojených států do války. Která z následujících událostí byla prvotním impulsem, který v důsledku odvrátil veřejné mínění v USA od politiky izolacionismu?

- (A) útok na Pearl Harbor
- (B) potopení parníku Lusitania
- (C) rozhlasový projev Winstona Churchilla
- (D) útok na americké velvyslanectví v Berlíně

3. Hospodářství a svět

49.

1) Leonid I. Brežněv	A) Jimmy Carter
2) Michail S. Gorbačov	B) Bill Clinton
3) Nikita S. Chruščov	C) John F. Kennedy
4) Boris N. Jelcin	D) Ronald Reagan
5) Josif V. Stalin	E) Harry S. Truman

V průběhu studené války i po jejím skončení spolu mnohokrát jednali vedoucí představitelé obou světových mocností – Spojených států amerických a Sovětského svazu.

Ve které z následujících možností jsou k sobě správně přiřazeny dvojice státníků, kteří si byli partnery či protivníky?

- (A) 1A, 2D, 3C, 4B, 5E
 (B) 1E, 2D, 3C, 4B, 5A
 (C) 1C, 2D, 3E, 4B, 5A
 (D) 1B, 2A, 3C, 4D, 5E

50.

stát	událost
1) Egypt	A) Muhammad Džinnáh
2) Indonésie	B) Kwame Nkrumah
3) Indie	C) Džaváharlál Nehru
4) Pákistán	D) Gamál Násir
5) Ghana	E) Sukarno

V levém sloupci tabulky jsou uvedeny státy, které ve většině získaly nezávislost až po 2. světové válce. V pravém sloupci jsou uvedeny osobnosti, které se za jejich nezávislost zasadily a načas stanuly v jejich čele. Která z následujících možností zahrnuje pouze dvojice, které jsou přiřazeny správně?

- (A) 1D; 2E, 3B; 4A; 5C
 (B) 1D; 2E, 3C; 4A; 5B
 (C) 1A; 2E, 3C; 4D; 5B
 (D) 1D; 2A, 3C; 4E; 5B

51.

Zdánlivou idylu 90. let 20. století, kdy západní liberalismus po vítězství ve studené válce triumfoval, narušovaly krvavé lokální konflikty.

Která z níže uvedených možností vyjmenovává pouze ty konflikty, jež se odehrávaly v této dekádě?

- (A) irácko-iránská válka; genocida ve Rwandě; invaze USA do Afghánistánu
 (B) invaze USA do Afghánistánu; válka v bývalé Jugoslávii; pákistánsko-indický konflikt
 (C) válka v bývalé Jugoslávii; genocida ve Rwandě; první rusko-čečenská válka
 (D) invaze USA do Iráku; polpotovská genocida v Kambodži; válka v bývalé Jugoslávii

52.

Významným obdobím v dějinách moderní Číny byla tzv. kulturní revoluce – jinak také Velká proletářská kulturní revoluce. Která z následujících možností pravdivě vypovídá o kulturní revoluci v Číně?

- (A) jejím hlavním iniciátorem byl čínský politik Teng Siao-pching
 (B) její hnací silou byli zejména mladí lidé, kteří napadali vše spojené s tradiční čínskou kulturou
 (C) probíhala od poloviny 70. let do poloviny 80. let 20. století
 (D) její hlavní obětí se stal Mao Ce-tung

53.

stát	událost
1) Polsko	A) pád zdi
2) Maďarsko	B) rehabilitace a pohřeb vůdce povstání roku 1956
3) Rumunsko	C) postupný rozpad státu
4) Německá demokratická republika	D) první svobodné volby ve východním bloku
5) Sovětský svaz	E) odsouzení a poprava diktátora

V levém sloupci tabulky jsou uvedeny státy východního bloku, ve kterých došlo na přelomu 80. a 90. let 20. století k pádu komunistické diktatury. V pravém sloupci jsou události a jejich charakteristiky, které v jednotlivých zemích v rámci změny režimu proběhly. Která z následujících možností označuje pouze ty dvojice, jež jsou správně přiřazeny?

- (A) 1D; 2A, 3E; 4B; 5C
 (B) 1D; 2B, 3C; 4A; 5E
 (C) 1D; 2B, 3E; 4A; 5C
 (D) 1C; 2B, 3D; 4E; 5A

3. Hospodářství a svět

54.

Které z následujících tvrzení nejlépe odpovídá propagandistickému významu a době vzniku této karikatury?

- (A) Karikatura vznikla v období kolektivizace na Ukrajině, kdy byli tzv. kulaci ze strany sovětské moci vystaveni brutální perzekuci a cílenému hladomoru. V bolševické propagandě pak byli tito rolníci zobrazováni jako spojenci nacistické okupační moci.
- (B) **Karikatura pochází z období násilné kolektivizace československého venkova, kdy byli samostatně hospodařící sedláci perzekuováni a dehonestováni jako boháči či jako spojenci vysídlených Němců a šířitelé „amerického brouka“ – mandelinky bramborové.**
- (C) Karikatura je z období druhé světové války, kdy byla Ukrajina obsazena nacisty. Ti se snažili propagandou působit na místní obyvatelstvo, jež mělo se sovětským režimem děsivé zkušenosti. Karikatura zobrazuje sovětského agenta s antisemitskými rysy, jenž za pomoci „bacilů bolševismu“ ohrožuje ukrajinské rolníky.
- (D) Karikatura je z období mnichovské krize, kdy byly německé nároky na naše pohraniční území zesměšňovány právě podobným zobrazením sudetských Němců jako nenasytých boháčů, „cizích kolonistů, přivandrovalců a cizáků“.

3. Hospodářství a svět

55.

Kdo z následujících ekonomů **není** představitelem liberalismu nebo neoliberalismu?

- (A) Fridrich August Hayek, který zastával názor, že funkce státního aparátu by měla být omezena na zajišťování tržního mechanismu. Samotné působení tržního mechanismu bez zásahu státu zajišťuje nejvyšší efektivitu ekonomiky. Tento ekonom mj. také odmítal instituci centrální banky.
- (B) Milton Friedman, který zdůrazňoval především význam stálé a neměnné nabídky objemu peněz a význam jejich samoregulační funkce. Odmítal státní zásahy do ekonomiky a byl mj. poradcem prezidenta Richarda Nixona.
- (C) **John Maynard Keynes, jehož názory byly využity při řešení Velké hospodářské krize 20. a 30. let. Zastával názor, že pro oživení ekonomiky je potřeba především zvýšit investice a spotřebu, a tím zvýšit nedostatečnou úroveň agregátní poptávky, která je příčinou nezaměstnanosti a krize.**
- (D) Adam Smith, který položil základy politické ekonomie. Zastával mj. názor, že na svobodném trhu jedinec sledující svůj vlastní zájem rovněž podporuje blahobyt celé společnosti prostřednictvím principu, který ve svém díle *Bohatství národů* nazýval „neviditelná ruka“.

56.

Kdo z následujících nejvíce přivítá obecné zvýšení úrokové míry?

- (A) **rodina, která spoří na automobil na vkladní knížku**
- (B) živnostník, který zaměstnává pouze sám sebe
- (C) občan, který si chce koupit vybavení kuchyně na spotřební úvěr
- (D) občan žádající o hypotéku na koupi rodinného domku

57.

Která z následujících možností je **nejméně** pravděpodobným důsledkem inflace?

- (A) pokles reálných příjmů
- (B) přecenění zboží
- (C) **snížení základní úrokové sazby (repo sazby) na nulu**
- (D) pokles hodnoty finančních úspor

58.

Co z následujícího **nepatří** mezi příjmy státního rozpočtu?

- (A) silniční daň
- (B) poplatků za kolek
- (C) půjčka ze zahraničí
- (D) **sociální dávky**

59.

Lesní závody Pila, a. s. vytěžily 1000 kubických metrů dřeva, které prodaly papírenské firmě Celulóza, a. s. Ta ze zakoupeného dřeva vyrobila kvalitní papír, jež prodala firmě Papírnictví, s. r. o. vlastníci maloobchodní sítě distribuující mj. některé papírenské produkty. V této síti zakoupila několik balíků Vyšší odborná škola lesnická připravující budoucí odborníky v oboru lesního hospodářství. Která z uvedených firem představuje kvartérní sektor ekonomiky?

- (A) Pila, a. s.
- (B) **VOŠ lesnická**
- (C) Celulóza, a. s.
- (D) Papírnictví, s. r. o.

60.

Která z následujících možností správně popisuje, co je to hypotéka?

- (A) **půjčka ručená nemovitostí**
- (B) dotace na úroky při koupi nemovitosti
- (C) hlavní produkt nabízený stavebními spořitelny
- (D) státní premie k naspořené částce určené na bydlení